

Vraag:

Met de dreigende afschakeling rijst de vraag:
Hoe lang kan een varkensstal zonder elektriciteit zonder dat er slachtoffers vallen?

Antwoord:

Het uitvallen van de elektriciteit zal zowel een weerslag hebben op de ventilatie (aanvoer van verse lucht en afvoer van vervuilde lucht) als op de verwarming (temperatuur) in uw afdelingen. Verschillende factoren zoals de duur van de stroompanne, de leeftijdscategorie, het aantal dieren binnen een afdeling, het ventilatietype (al dan niet natuurlijke ventilatie), de wijze waarop de bouw stal is gebouwd/geïsoleerd beïnvloeden de gevolgen van een stroompanne.

Bij de vleesvarkens is de aanvoer van voldoende verse lucht cruciaal. Daarnaast is in de kraamafdeling en de biggenbatterij ook de omgevingstemperatuur voor de biggen van belang. Uit Amerikaans onderzoek¹, waarin de ventilatie werd stilgelegd in een stal met 2000 biggen (een afdeling met biggen van ± 7 kg en een afdeling met biggen van ± 23 kg), bleek dat bij de biggen van 7 kg het CO₂-gehalte te hoog opliep na 150 minuten (2,5 uur). Het oplopen van de temperatuur was geen probleem. Bij de afdeling met biggen van ± 23 kg lichaamsgewicht was de temperatuur het meest kritiek. Na 60 minuten liep de temperatuur te hoog op, waardoor de biggen nadelig werden beïnvloed. Het CO₂-gehalte liep te hoog op na 95 minuten (1 uur en 35 minuten).

In de wetgeving (koninklijk besluit van 1 maart 2000 inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren) is opgenomen dat op elk varkensbedrijf de nodige maatregelen moeten worden genomen om de gezondheid en het welzijn van de dieren veilig te stellen.

Indien een kunstmatig ventilatiesysteem (m.a.w. geen natuurlijke ventilatie) wordt gebruikt, moet het systeem voorzien zijn van een passend noodstelsel waarmee voldoende verse lucht kan worden aangevoerd om de gezondheid en het welzijn van de varkens te waarborgen als het hoofdsysteem uitvalt. Daarnaast moet er een alarmsysteem in werking treden wanneer het hoofdsysteem uitvalt. In principe zouden er dus geen slachtoffers kunnen vallen indien de stroom uitvalt.

Een aantal maatregelen die u kan nemen bij een stroompanne, worden hieronder opgesomd:

- Door het installeren van een noodgenerator die automatisch in werking treedt bij een stroompanne kan u de elektriciteitsuitval tot een minimum beperken. Een andere mogelijkheid is dat u, wanneer de stroom uitvalt, een alarmsignaal krijgt en

---

¹Robert M.J., Shaffer C.S., Funk T.L., Zhang Y. (2003). Carbon dioxide and temperature change due to ventilation failure. Swine Housings II Proceedings. American Society of Agricultural and Biological Engineers, St. Joseph; Michigan.

vervolgens de noodgenerator manueel gaat opstarten. Dergelijke generatoren kunt u huren of kopen. Let er wel op dat de generator genoeg vermogen heeft. Hierbij is het belangrijk dat u rekening houdt met uw startspanning.

- Indien u niet beschikt over een noodgenerator wordt er aangeraden om zo veel mogelijk ramen en deuren manueel open te zetten om de toevoer van verse lucht te garanderen. Het is dus van groot belang dat u (via een alarmsysteem) steeds wordt verwittigd als de stroom uitvalt.
- In de biggenbatterij en kraamhokken is ook de omgevingstemperatuur voor de biggen van groot belang. Om de temperatuur op peil te houden kan u gebruik maken van een mazout- of gasbrander. U dient er echter rekening mee te houden dat deze branders ook zuurstof verbruiken. Zorg er dus voor dat er geen zuurstoftekort ontstaat in uw stal bij het inzetten van dergelijke branders.

Onderstaande personen werden geconsulteerd en hebben een nuttige bijdrage geleverd bij de formulering van dit antwoord:

-

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.